

## Література

1. Баранов А. Н. Введение в прикладную лингвистику: Учебное пособие. Изд. 2-е, исправленное. М.: Эдиториал УРСС, 2003. С.90.
2. Володина Т. С. Технологии перевода терминологических новообразований метаязыка лингвистики. Вестник Киевского национального лингвистического университета. Серия: Филология. Киев, 2014. № 2. С. 23–30.
3. Гвишиани Н. Б. Язык научного общения (вопросы методологии). М.: Высш. шк., 1986. – 280 с.
4. Горбунов Ю. И. Тезаурусное моделирование метаязыка современной лингвистики. Вектор науки Тольяттинского государственного университета. 2015. № 3-2 (33-2). С. 188–192.
5. Козелко І. Лінгвістична термінологія як об'єкт наукових досліджень у дисертаціях кінця ХХ – початку ХХІ сторіччя. існик Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Проблеми української термінології : збірник наукових праць. 2016. № 842. С. 131–134

Строєва О.Г., студентка  
Димитренко Л.В., к. філол. н., доцент  
Херсонський державний університет

## ПОНЯТТЯ КОНЦЕПТУАЛЬНОГО СТИЛЮ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

Аналізу когнітивних стилів присвячували чимало праць вітчизняні та зарубіжні дослідники – Н. Ю. Безребра, Д. Вейбер, Р. Гарднер, І. Майєрс, Дж. Клейн, Р. Коен, М. Кожевников, Г. Віткина, Є. Ханфман, М.О. Холодна, Г. Шлезінгер та ін.

Одними із перших поняття когнітивного стилю почали використовувати Джордж Клейн та Герберт Шлезінгер [3, с. 248], яких цікавили можливі зв'язки між індивідуальними відмінностями у сприйнятті та особистістю. Дж. Клейн використовував термін «способи сприйняття» (“perceptual attitudes”) на позначення когнітивного стилю та розумів його як моделі (патерни) пристосування до зовнішнього світу, які регулюють індивідуальну когнітивну діяльність [3, с. 349]. Потужне експериментальне дослідження, яке відіграло ключову роль у подальшому розвитку теорії когнітивних стилів, здійснив Герман Віткін, метою якого було вивчити індивідуальні відмінності у сприйнятті та асоціювати їх із певними схильностями особистості [4, с. 87].

Дослідження когнітивного стилю проводиться на матеріалі художнього дискурсу, де його тлумачать як систему асоціативно-смыслових полів, що характеризують когнітивний рівень мовної особистості; як сукупність мовно-виражальних засобів, що виконують естетичну функцію та вирізняють мову окремого письменника з-поміж інших; як особливості концептуалізації світу автором та ін. Класифікації стилів, як і визначення цього поняття, різняться залежно від підходу автора. О. С. Кубрякова, наприклад, пропонує визначати когнітивний стиль як бажаний підхід до вирішення проблеми, що характеризує поведінку людини щодо цілої низки ситуацій та змістових областей, незалежно від інтелектуального рівня індивіда, його компетенції [1, с. 79].

Наприкінці 50-х років ХХ століття видатний американський соціолог Розалі Коен, аналізуючи залежність успішності студентів від їх індивідуальних особливостей, запропонувала називати осі, навколо яких об'єднується когнітивні стилі (які вона називає параметрами або критеріями), концептуальними стилями [2, с. 828 - 835].

Концептуальний стиль, згідно із визначенням, запропонованим Р. Коен, це складний конструкт, який інкорпорує когнітивні стилі особистості, принципи відбору мовних засобів, організацію мовлення, ставлення до себе та навколишнього середовища. Р. Коен виокремлює два основних концептуальних стилі – аналітичний «analytic conceptual style» та неаналітичний «non-analytic», який пропонує називати реляційним «relational conceptual style» [2, с. 829].

Аналітичний концептуальний стиль асоціюється із формальним стилем організації у сім'ї, тобто головні функції та обов'язки закріплено за членами родини залежно від статусу, який вони займають «formally organized family». Реляційний концептуальний стиль характерний для особистостей, які походять із сімей, де обов'язки не закріплено за певними членами родини, а періодично виконуються або розподіляються між усіма [2, с. 831].

Реляційний та аналітичний способи концептуальної організації особистості відображають низку розбіжностей, частина з яких полягає у відмінностях добору лексики та організації мовлення, інші стосуються широкого різноманіття міжособистісних та соціальних патернів поведінки і набутих цінностей, вірувань.

Таким чином, слідом за слідом за Розалі Коен ми розуміємо концептуальний стиль особистості як складний конструкт, який інкорпорує когнітивний стиль особистості, принципи відбору мовних засобів, організацію мовлення, ставлення до себе та навколишнього середовища. Перспективним вважаємо вивчення двох основних

концептуальних стилів – аналітичного (analytic conceptual style) та неаналітичного (nonanalytic or relational conceptual style).

### **Література**

1. Кубрякова Е. С. Краткий словарь когнитивных терминов / Е. С. Кубрякова, В. З. Демьянков, Ю. Г. Панкрац, Л. Г. Лузина. –М.: Филол. фак. МГУ им. М. В. Ломоносова, 1997. –245 с.
2. Cohen R. Conceptual Styles, Culture Conflict, and Nonverbal Tests of Intelligence [Electronic resource] / R. Cohen // American Anthropologist. –2009. – Vol. 71, No 5. – P. 828 – 856. – Access mode: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1525/aa.1969.71.5.02a00040/pdf>
3. Klein G. S. A Personal World through Perception / G. S. Klein // Perception: An Approach to Personality. –NY: Holt, Rinehart, & Winston, 2001. –P. 328–355.
4. Witkin H. A. Cognitive Style: Essence and Origins / H. A. Witkin, D. R. Goodenough. –N.Y.: International Universities Press, 1991. – P. 1–141.

Сухенко М.О., студентка  
Подвойська О.В., к. філол. н., доцент  
Херсонський національний технічний університет

## **ІНШОМОВНІ ОСНОВИ В СУЧАСНОМУ НІМЕЦЬКОМУ СЛОВОТВОРІ**

Сучасна німецька мова постійно розвивається, адаптуючись до змін у світі та різних сферах життя і поповнюючи свій словниковий склад новими словами [3, с. 12]. До них належать як запозичення, так і слова, утворені від іншомовних основ, префіксів або суфіксів. Словотвір у німецькій мові вивчався багатьма лінгвістами. О. С. Кубрякова, К. А. Левковська, М. Д. Степанова, В. Флейшер, Т. Шиппан, Г. Шмідт зробили великий внесок у дослідження німецького словотворення [8, с. 144].

Згідно останніх досліджень, найпродуктивнішим способом утворення нових слів у німецькій мові вважається словоскладання, 68% усіх новоутворених слів є складними словами (Zusammensetzungen), 16% похідними (Ableitungen) та 11% скороченнями (Kurzwörter) [6, с. 155]. Проте останнім часом німецький словотвір активно залучає до творення нових слів іншомовні основи та навіть морфеми, що пояснюється процесами євроінтеграції та глобалізації.

Так, не виняток тут і складання основ, продуктивність якого